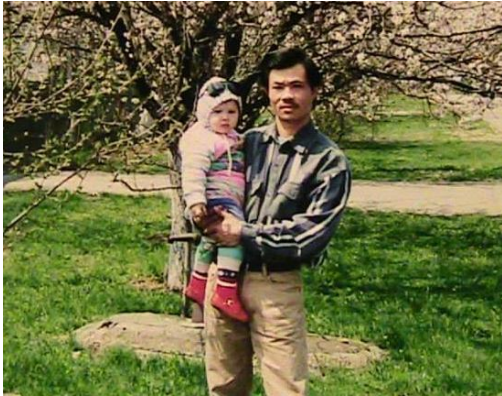

Phỏng Vấn Một Người Việt ở Ukraine

Tuấn Khanh

Anh Q., một người Việt đang sống ở thành phố Kherson, nơi được thị trưởng Igor Kolykhayev xác nhận đã thất thủ vào sáng ngày 3 Tháng Ba 2022, khi quân Nga tràn vào tòa thị chính. Chúng tôi đã có cuộc trò chuyện về những gì đang diễn ra ở nơi anh sống. Anh Q. đề nghị không nói rõ tên trong cuộc trò chuyện nhanh giữa đạn lửa, vì theo anh “có không nhiều người Việt sống ở thành phố này, nhưng rất phân hóa, vì có người chống cuộc xâm lược của Nga, nhưng có người lại ủng hộ Nga tiến quân vào đây”. Bên cạnh đó, anh muốn nói thật suy nghĩ của mình về quân Nga – vốn đang chiếm giữ ở Kherson – nên đề nghị nặc danh để giữ an toàn. Kherson được xem là một thành phố cảng chiến lược quan trọng với gần 300,000 dân, nằm ở phía Nam Ukraine, gần Hắc Hải. Đây là nơi diễn ra các cuộc giao tranh khốc liệt nhiều ngày qua. Nơi này cũng có đập nước quan trọng chi phối đời sống ở bán đảo

Crimea, nơi Nga đã dùng vũ lực sáp nhập vào lãnh thổ họ từ năm 2014. Anh Q. đã sống ở đây hơn 30 năm, chọn Ukraine làm quê hương thứ hai, kể từ khi Liên Xô sụp đổ. Dân gốc Quảng Trị, từng là đảng viên cộng sản, anh đã trải qua hai cuộc chiến Nam-Bắc Việt Nam và cuộc chiến biên giới Việt-Trung 1979.

Báo chí Việt Nam nói rằng người Nga tuyên bố không tấn công vào khu dân cư, nên đừng như mọi thứ không quá khác nghiệt với người dân?

Đó là nói dối. Tôi đã trải qua không biết bao nhiêu lần bom rơi đạn nổ ở Việt Nam, kể cả những lần máy bay Mỹ thả bom tường chừng là kinh khiếp nhất trong đời, nhưng đến lần này thì không thể tưởng tượng nổi. Bọn Nga pháo kích rất ác. Bom đạn kinh khủng. Bọn Nga bắn không thương tiếc. Phải nói rõ là bọn Nga muốn chiếm thành phố dân cư thì bọn nó phải bắn vào dân cư thôi, nói tránh bắn vào dân là nói dối. Hiện nay quân đội Ukraine và Nga vẫn đang giao tranh ở các đường phố Kherson? Điều đặc biệt tôi muốn nói ở đây, là quân đội Ukraine sau khi thất thủ ở vòng ngoài thành phố thì đã rút đi và mất dạng kỳ lạ. Mọi thứ như được chuẩn bị sẵn. Quân Nga tiến vào thì dè dặt vì sợ bị phục kích. Rõ ràng quân đội Ukraine không muốn giao tranh trong thành phố vì như vậy sẽ gây thêm đổ nát và thiệt hại cho người dân. Tạm thời là tôi thấy khoảng một tiểu đoàn Nga đang kiểm soát, và ra lệnh thiết quân luật, bắt mọi người dân không được ra đường. Chỉ có vài cuộc kháng cự lẻ tẻ của dân quân tự vệ. Từ đây đến một hai ngày nữa mà quân Ukraine không tái chiếm thì tôi kể như phải chịu sống trong thành phố bị cưỡng chiếm. Tôi đoán là cuộc chiến bên ngoài thành phố rất ác liệt vì tin tức cho biết Nga đem vài trăm xe tăng, vài trăm xe bọc thép... nhưng khi tiến vào thành phố thì chỉ còn vài chục chiếc.

Thái độ của người Việt ở Ukraine như thế nào trước việc Nga đem quân vào nước này?

Người Việt ở đây thì không nhiều nhưng chia rẽ lắm. Tôi thuộc nhóm những người không chấp nhận cuộc xâm lược của Nga, khác biệt với nhiều gia đình luôn coi Nga như một hình ảnh vĩ đại. Thậm chí họ vẫn tôn thờ Putin. Với tôi, chính quyền Nga lúc này là một chế độ phát xít mới, độc tài và chỉ muốn dùng vũ lực để thôn tính nước khác. Như những người hàng xóm ở Ukraine của anh, sự phân hóa về chuyện yêu-ghét Nga cũng đang diễn ra đối với nhiều người Việt trong nước, kể cả báo chí. Theo anh vì sao có chuyện này? Tôi từng là đảng viên, tôi biết sự tai hại của tuyên truyền như thế nào. Nga thì luôn được chính quyền Việt Nam thổi phồng và ca ngợi có chủ đích. Chính sách ca ngợi Nga là để bày tỏ sự trung thành với gốc rễ xã hội chủ nghĩa. Giả sử nếu Nga thắng Ukraine, sẽ có không ít thành phần bị tuyên truyền hay bảo thủ ngấm đặc thắng, dùng đó để bôi nhọ “những kẻ ngã theo phương Tây” đã bị trừng phạt như thế nào, và “thất bại nhục nhã” như thế nào.

Báo chí Nhà nước Việt Nam, cũng như bọn dư luận viên, nói rằng quân đội Ukraine sống dựa vào bờ sũa phương Tây nên không có khả năng kháng cự với quân đội Nga...?

Hoàn toàn sai. Nếu năm 2014 thì có thể nói vậy. Khi ấy quân đội Ukraine chỉ có 6,000 binh lính. Nhưng sau khi quân Nga đổ quân chiếm Crimea, Ukraine đã nhận ra mình cần phải làm gì. Đến nay thì quân Ukraine không

dễ khuất phục. Hiện quân đội Ukraine có khoảng 200,000 lính. Súng đạn và các loại vũ khí cũng được trang bị tương đối tốt hơn xưa nhiều. Tình hình chiến sự ngày càng ác liệt. Liệu Ukraine có thể cầm cự được bao lâu? Tôi nói anh nhá, Nga không bao giờ chiếm được Ukraine. Ngay cả khi Nga rục rịch tấn công Ukraine, tôi cũng đã nói như vậy. Nếu cứ cái cách này, Nga chắc phải mất cả trăm năm mới chinh phục được Ukraine. Nhưng chẳng cần lâu vậy, chỉ cần ba tháng là Nga sẽ bỏ của chạy lấy người...

Anh nghĩ sao về Tổng thống Zelensky? Không ít người ở Việt Nam tin rằng Ukraine sẽ thất bại vì có một tên hề lãnh đạo đất nước?

Tổng thống Zelensky là một người tuyệt vời. Tất nhiên không ai sinh ra để làm lãnh đạo hay gánh chịu một cuộc chiến tranh cả. Các lãnh tụ phương Tây hiện nay, so với Zelensky, thì đều ít nhiều lép vế hơn tí – tôi thấy thế. Cứ nói ông ta đóng vai hề, nhưng giờ đây ông ta vào vai lãnh đạo thì khó ai bằng.

Nhận định về việc báo chí Việt Nam bóp méo các sự kiện, anh Q. nói:

“Báo chí Việt Nam rất rẻ tiền và đáng xấu hổ”.

- Trong khi quân đội Nga đang hụt hơi, Putin phải cầu cứu quân đội Belarus và Kazakstan tham chiến thì báo chí, bộ máy tuyên truyền quốc doanh khổng lồ của Việt Nam đồng loạt giật tít: “*Đoàn xe quân sự dài 65 km của Nga kéo đến ngoại ô (thủ đô) Kyiv?*”. Đó là những gì ai biết chuyện cũng thấy nực cười. Báo chí Việt Nam nói chung không đáng tin cậy bởi truyền thông đưa tin một chiều chỉ để tuyên truyền. Chưa nói đến độ xác thực của nguồn tin, với cách mà báo chí Việt Nam đang thể hiện, chẳng khác gì họ làm tâm lý chiến phục vụ cho cuộc chiến tranh phi nghĩa của Nga.
- Khi phiến quân nã pháo vào một nhà trẻ thì VOV, Soha loan tin rằng quân đội Ukraine nã pháo vào Lugal, Donesk! Khi quân đội Ukraine tại Kherson chiến đấu anh dũng một mất một còn tại cửa ngõ thành phố với quân xâm lược Nga đông gấp bội trên một chiếc cầu, có ngày mấy lần đổi chủ; hoặc tin Ukraine chiến thắng trận này trận nọ thì Việt Nam im đi. Ấy vậy khi nghe tin Kherson thất thủ thì Việt Nam đưa tin nhanh nhất thế giới, chỉ sau truyền thông Nga, làm như thể báo chí Việt Nam coi chiến thắng của bọn xâm lược Nga là chiến thắng của mình vậy, chỉ chờ Ukraine thất bại để loan tin!...

Tuấn Khanh tóm lược.